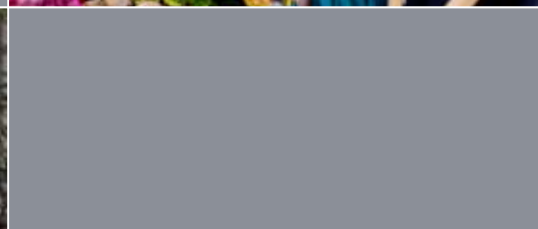
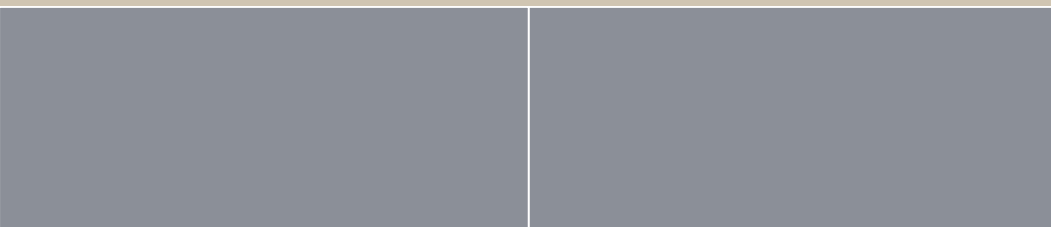

Evalueringsprogrammet for 2015-2017

Evalueringsavdelingens virksomhet er styrt av en egen instruks for evalueringsvirksomhet i norsk bistands-forvaltning, gitt av utenriksråden 29. mai 2006. I henhold til denne instruksen skal avdelingen utarbeide et rullerende 3-årsprogram. Vesentlighet, risiko og egenart er kriteriene som skal legges til grunn for valg av evalueringsprosjekter, i tråd med statens økonomistyringsreglement.

Norad
Direktoratet for utviklingssamarbeid
Postboks 8034 Dep, 0030 Oslo
Ruseløkkveien 26, Oslo, Norge

Tel: +47 23 98 00 00
Faks: +47 23 98 00 99
Foto: Espen Røst
Design: Agendum See Design

ISBN: 978-82-7548-800-6

EVALUERINGSPROGRAMMET FOR 2015-2017

2015 er erklært det internasjonale evalueringsåret. Formålet er å fremme evaluering og evidensbasert politikkutforming. At dette er samme år som FNs tusenårsmål skal avløses av nye bærekraftsmål, skaper nye muligheter for å evaluere hva som oppnås gjennom et bredt internasjonalt samarbeid.

Evaluering er et viktig virkemiddel i arbeidet for en mer effektiv utviklingspolitikk. Bistandsforvaltningen skal rapportere om resultater av hvert bistandstiltak, men Evalueringsavdelingen er gitt et særskilt mandat til å dokumentere i hvilken grad norsk bistand er effektiv, relevant og oppnår resultater som forutsatt. Norge støtter nærmere 6 000 bistandstiltak hvert år. Vi må derfor prioritere, og vil innrette vår virksomhet mot følgende områder:

- Effekter – også utilsiktede - av bistanden utover tiltaksnivå, fortrinnsvis innen et tema eller en sektor.
- Vesentlige satsninger som helst følges fra oppstart for å sikre læring på et tidlig tidspunkt.
- Selve bistandsforvaltningen ved å se på alt fra prioriteringer og beslutninger til bruk av metoder og verktøy.
- Innovative tiltak.

Evalueringsprogrammet er utformet i konsultasjon med andre aktører i og utenfor bistandsforvaltningen. Programmet er konsentrert om spørsmål som antas å være aktuelle i perioden programmet dekker. Det omfatter blant annet evaluering av Norges engasjement i Syria/Irak-konflikten, regjeringens utdanningsatsing og rollen til nye utviklingsaktører. Flere av evalueringene vil dessuten belyse noen av de samme problemstillingene, og resultatbasert finansiering er et eksempel på et slikt gjennomgangstema.

Programmet vil kunne endres dersom det oppstår nye behov eller forutsetninger. Programmet og status for de planlagte og pågående evalueringer finnes på våre nettsider www.norad.no/evaluering.

Evaluering forstås av OECD DAC som en systematisk og objektiv vurdering av et pågående eller avsluttet prosjekt, program eller politikk (policy), dets design, gjennomføring og resultater. Målet er å bestemme dets relevans, måloppnåelse, kostnadseffektivitet, virkninger og bærekraft. Evalueringer kan gjennomføres før et tiltak iverksettes (ex ante), underveis i gjennomføringen, eller etter at tiltaket er avsluttet (ex post).

1. NORGE SOM GIVER

Pågående

Fellesevaluering av støtte til kapasitetsutvikling. Støtte til kapasitetsutvikling utgjør ofte en viktig komponent i utviklings samarbeid. Sammen med Sida i Sverige og Danida i Danmark ser Evalueringsavdelingen nærmere på erfaringene med støtte til kapasitetsutvikling i forskjellige typer bistand.

Prosjektleder: Øyvind Eggen

Erfaringer med bruk av resultatbasert finansiering. Resultatbasert finansiering får for tiden stor oppmerksomhet som utviklingspolitisk virkemiddel, særlig innen helse, utdanning og klima. En deskstudie skal systematisere de norske erfaringene fra bruken av slik finansiering, særlig knyttet til beslutningsprosesser, gjennomføring og resultater.

Prosjektleder: Per Øyvind Bastøe

Oppstart 2015

Norge som internasjonal pådriver. Norge har lang tradisjon for å påta seg en rolle som internasjonal pådriver i utviklingsspørsmål. Vi stiller spørsmålet om i hvilken grad en slik rolle er effektiv for å nå bistandspolitiske målsetninger. Mulige vinklinger er norsk støtte til frivillige organisasjoners påvirkningsarbeid, arbeid for å påvirke internasjonale organisasjoner, og støtte til nye globale fond.

Prosjektleder: Balbir Singh

Gjennomganger og evalueringer i norsk bistand. I tillegg til evalueringer i regi av Evalueringsavdelingen, foretar enheter som er ansvarlige for tilskuddsforvaltning gjennomganger og evalueringer som en del av programsyklusen. Studien vil ta sikte på å skaffe en oversikt over disse, for deretter å vurdere kvaliteten på et utvalg og se i hvilken grad de følges opp.

Prosjektleder: Lillian Prestegard

Kunnskaps- og beslutningsgrunnlaget for nye bistandstilsagn. Erfaring tilsier at god bistand forutsetter gode analyser i forkant. Vi vil evaluere kunnskaps- og beslutningsgrunnlaget bak nye bistandsinitiativ med vekt på i hvilken grad de er basert på uttrykt etterspørsel, behovsvurderinger og kontekstanalyser.

Oppstart 2016

Studie: Metodeutvikling for vurderinger av norsk bistand hos sluttbrukere. Kvaliteten på bistand vurderes gjerne av eksperter fra giverland. Sluttbrukernes (mottakernes) vurderinger tillegges ikke like mye vekt. Det skyldes delvis at det hittil har vært dyrt og krevende å konsultere sluttbrukerne, og metodene har gjort det vanskelig å systematisere og sammenligne resultater på tvers av forskjellige tiltak. Studien vil søke å identifisere nye metoder som kan brukes i fremtidig evaluering av norsk bistand der sluttbrukers vurderinger vil bli tillagt større vekt.

2. BISTANDSKANALER

Pågående

Evaluering av Statens Investeringsfond for Næringsvirksomhet i Utviklingsland (Norfund). Norfund ble opprettet i 1997. Hovedformålet med evalueringen er å forstå Norfunds rolle som et instrument for norsk utviklingspolitikk ved å dokumentere utviklingsresultatene. Evalueringen er således ment å bidra med lærdommer for fremtidig planlegging innen utviklingsfinansiering for en bærekraftig privat sektor, særlig i de minst utviklede landene.

Prosjektleder: Balbir Singh

Oppstart 2015

Evaluering av Fredskorpset. En evaluering i 2006 så på Fredskorpset som et instrument i norsk utviklingssamarbeid. Denne evalueringen vil se på hvordan Fredskorpset er innrettet for å oppnå målsettingen om å bidra til styrking av det sivile samfunn i utviklingsland.

Prosjektleder: Per Øyvind Bastøe

Norsk støtte til tenketanker og kunnskapsorganisasjoner. Basert på en kartlegging av norsk støtte til tenketanker og internasjonale kunnskapsorganisasjoner, vil denne evalueringen se på et utvalg av disse. Hensikten er å identifisere målene for Norges støtte og deretter vurdere om disse er oppnådd.

Oppstart 2016

Gjennomgang av evalueringsfunksjonen i utvalgte multilaterale organisasjoner. De multilaterale organisasjonene har selv ansvaret for å foreta uavhengige evalueringer av sin virksomhet. Følgende studier planlegges for å kartlegge og vurdere deres evalueringsfunksjoner:

- Deltakelse i OECD DAC Peer Review av en utvalgt multilateral organisasjon.
- Studie av United Nations Office of Internal Oversight Services (OIOS) og Joint Inspection Unit.

3. HELSE og UTDANNING

Pågående

Følgeevaluering av norsk program for kapasitetsbygging innen høyere utdanning og forskning for utvikling (NORHED). Målet med følgeevalueringen er å bidra til læring innenfor feltet høyere utdanning og utvikling for å sikre at fremtidige investeringer kan bidra mer effektivt til kapasitetsutvikling av høyere utdanningsinstitusjoner. I løpet av 2015 lanseres en evaluering av NORHEDs tildelingsmekanisme, samt en innsamling av grunnlagsdata ved høyere utdanningsinstitusjoner knyttet til programmet.

Prosjektleder: Ida Lindkvist

Felleevaluering av norsk multilateral bistand til grunntidning. Norsk bistand til utdanning har blitt fordoblet det siste tiåret, og en betydelig økning av støtten blir kanalisert gjennom multilaterale kanaler. UNICEF og Globalt partnerskap for utdanning (GPE) får hoveddelen av de norske

multilaterale midlene for grunntidning. Formålet med evalueringen er å generere informasjon om effektivitet og virkninger av norsk bistand til grunntidning gjennom disse organisasjonene.

Prosjektleder: Eva Kløve

Effektevaluering av det norsk-indiske partnerskapsinitiativet for mødre- og barnehelse (NIPI) – Fase II. NIPI er et av fem bilaterale partnerskapsinitiativ som norske myndigheter har inngått for å bidra til at tusenårsmålene om bedre helse og redusert dødelighet for mor og barn blir nådd. Hovedformålet med evalueringen er å gi partene informasjon om i hvilken grad tiltakene som støttes virker, og eventuelt hvorfor. Sammenligningsgrupper blir brukt for å vurdere hvorvidt virkninger kan tilskrives tiltakene. Grunnlagsdata ble samlet inn i 2014.

Prosjektleder: Siv Lillestøl

Opstart 2015

Regjeringens utdanningssatsing. Med stortingsmelding nr. 25 (2013 -2014) har Norge satt seg fore å være en global leder for å sikre barn utdanning. Satsningen skal være forskningsbasert, og innovasjon og resultatmåling står sentralt. Evalueringsavdelingen vil gjennomføre:

- **Evaluering av oppstartsfasen til utdanningssatsingen.** Evalueringen vil for eksempel undersøke i hvilken grad satsningen er evidensbasert og hvorvidt det legges til rette for at resultater kan dokumenteres på en troverdig måte (evaluerbarhet).
- **Litteraturstudie av resultatbasert finansiering innenfor grunntidning.** En gjennomgang av teori og empiri kan fortelle oss hvordan resultatbasert finansiering påvirker ulike aspekter ved utdanning.

Evaluering av utilsiktede effekter av resultatbasert finansiering innen helse. Som en del av den norske satsningen på bruk av resultatbasert finansiering innenfor helse, ble det satt i gang over 30 effektevalueringer. I denne evalueringen spør vi om disse i tilstrekkelig grad er designet for å fange opp utilsiktede effekter, både positive og negative. Siden regjeringens utdanningssatsing skal evalueres på en lignende måte, er formålet å bidra til læring for dets fremtidige effektevalueringer.

4. KLIMA, ENERGI og NÆRINGSUTVIKLING

Opstart 2015

Følgeevaluering av regjeringens klima- og skoginitiativ. Regjeringen vil fortsette å sette av inntil NOK 3 milliarder årlig til klima- og skoginitiativet. Evalueringsavdelingen vil igangsette en ny følgeevaluering av initiativet hvor det skal gjennomføres en rekke evalueringer med det samlede formål å bidra til læring.

Prosjektleder: Ida Hellmark

Kostnadseffektivitet i bistandsforvaltningen. I henhold til evalueringsinstruksen skal det vurderes om ressursbruken i norsk bistand står i rimelig forhold til oppnådde resultater. Evalueringsavdelingen vil se nærmere på kostnadseffektivitet i bistanden. Analysen kan fokusere på en sektor, eksempelvis gjennom en komparativ analyse av virkemidler for næringsutvikling.

Oppstart 2016

Evaluering av Energy+. Norge er en av flere givere i energi- og klimainitiativet Energy+ som ble lansert i oktober 2011. I den innledende fasen skal Norge bistå partnerland med å utvikle metoder for å innføre resultatbaserte mekanismer. Norge har inngått avtaler med Bhutan, Etiopia, Kenya og Liberia og Nepal. Evalueringen vil fokusere på hva Energy+ har oppnådd i den første fasen.

Evaluering av fiskeristøtten til det sørlige Afrika. Norge har gjennom flere tiår støttet fiskerisektoren i ulike land i det sørlige Afrika. Evalueringen vil se på effekten av slik støtte innen utvalgte områder som for eksempel havforskning, maritim ressursforvaltning og regionalt samarbeid.

5. STYRESETT og MENNESKERETTIGHETER

Pågående

Resultatoppnåelse innenfor likestilling og kvinners rettigheter. Tidligere evalueringer av likestilling og kvinners rettigheter, inkludert midtveisgjennomgangen av Norges handlingsplan for kvinners rettigheter og likestilling i utviklingssamarbeidet (2007-2013), har primært fokusert på institusjonelle spørsmål og prosesser. Det er lite dokumentert kunnskap om hva som skjer med de primære målgruppene i mottakerlandene. Fokus for evalueringen vil være på resultater.

Prosjektleder: Siv Lillestøl

Oppstart 2015

Evaluering av Norges skatterelaterte bistand. Evalueringen vil se på resultater av den norske støtten for å bedre skattesystemer og skatteadministrasjon, og støtten til Zambia vil være sentral.

Prosjektleder: Anita Haslie

Evaluering av norsk støtte til styresett. Norsk støtte til styresett tar mange former og går via statlige institusjoner, frivillige organisasjoner, fagbevegelse, partier, media og annet. Evalueringen vil konsentreres om ett land og se på beslutningsgrunnet og kontekstforståelsen for støtten som ble gitt. Evalueringen vil også undersøke resultatene av den norske støtten.

Grunnlagsdata for evaluering av norsk støtte til menneskerettigheter. Stortingsmelding nr. 10 (2014-2015) legger opp til bred norsk satsing på menneskerettigheter i utviklingspolitikken. Erfaringsvis kan det være krevende å evaluere rettighetsarbeid. Vi vil derfor kartlegge tilgjengelige grunnlagsdata (baseline) i utvalgte land og innsatsområder, med vekt på å identifisere hva slags ytterligere data som eventuelt må samles inn for å sikre gode evalueringer i fremtiden.

Oppstart 2016

Evaluering av norsk støtte til menneskerettigheter. Evalueringen vil stille spørsmål om Norge gjorde riktige valg til riktig tid, og om en har satt realistiske mål basert på tilstrekkelig gode analyser av konteksten. Evalueringen vil også undersøke resultatene av norsk støtte i en gitt periode.

Hva gjør sivilsamfunnsstøtte med sivilsamfunnet? Norge har lenge gitt støtte til sivilsamfunnsorganisasjoner som forventes å holde staten ansvarlig og bidra til å gi vanlige folk en stemme inn i

det offentlige rom. I noen land der sivilsamfunnsorganisasjonene får mye bistandsfinansiering, kan sivilsamfunnet likevel fremstå som lite politisk offensivt. Evalueringen stiller spørsmålet om og eventuelt hvordan bistandsfinansiering av sivilsamfunnsorganisasjoner kan bidra til å endre deres karakter og særtrekk.

6. SÅRBARE STATER og HUMANITÆR BISTAND

Pågående

Studie av grunnlagsdata for norsk bistand til Myanmar. Etter flere år med norsk engasjement i fredsprosessen og støtte til humanitære tiltak, har Myanmar og Norge påbegynt et langsiktig bilateralt samarbeid. Bistanden er primært rettet mot naturressursforvaltning, og institusjons-samarbeid er en sentral komponent. For å sikre kvalitetsmessige evalueringer av bistanden, foretas det en innsamling og analyse av grunnlagsdata innen utvalgte områder.

Prosjektleder: Eva Kløve

Deltakelse i fagfellepanel for evaluering av OCHAs Common Humanitarian Funds. FNs kontor for koordinering av humanitær innsats (OCHA) har igangsatt en evaluering av sine humanitære fond på landnivå, Common Humanitarian Funds (CHF), hvor Norge er en betydelig bidragsyter. Evalueringsavdelingen er medlem i et fagfellepanel for denne evalueringen.

Prosjektleder: Anita Haslie

Oppstart 2015

Kriserammedes deltakelse i norskstøttet humanitær hjelp. Det er bred enighet om at de som rammes av en krise eller katastrofe skal involveres i den påfølgende innsatsen. Evalueringen vil kartlegge om og eventuelt hvordan norskstøttet humanitær bistand involverer kriserammede i planlegging, implementering, monitorering og evaluering av prosjektene. Det vil vurderes hvorvidt kartleggingen følges opp av en evaluering som analyserer deltakelsen i utvalgte caseland.

Prosjektleder: Anita Haslie

Bruk av «cash transfer» i norsk humanitær bistand. Det er blitt mer og mer vanlig å benytte kontantoverføringer gjennom bruk av f.eks. kredittkort i humanitære kriser. En studie vil sammenfatte eksisterende evidens av i hvilke sammenhenger «cash transfer» er et godt verktøy, og deretter kartlegge bruken av dette virkemiddelet i norsk humanitær bistand.

Prosjektleder: Anita Haslie

Sammenhengen i Norges innsats i Irak/Syria-krisen. Norges politiske, humanitære og utviklingsrelaterte innsats i Irak/Syria og nabolandene er intensivert. Studien vil vurdere hvorvidt de forskjellige delene av det norske systemet har en felles strategi for innsatsen, og i hvilken grad de ulike delene av Norges innsats trekker i samme retning.

Evaluering av Norges rolle i fredsprosessen i Colombia. Norge har over lengre tid spilt en sentral rolle i fredsprosessen i Colombia og denne evalueringen vil analysere Norges rolle i denne prosessen. Innretningen på evalueringen vil avhenge av utviklingen av fredsprosessen.

Oppstart 2016

Evaluering av Norges bidrag til demobilisering. Demobilisering er viktig for overgangen til et fredeligere samfunn, og Norge har støttet slike prosesser i flere land. Evalueringen vil oppsummere kunnskap om demobilisering og vurdere resultater av den norske støtten i et utvalg land.

7. PARTNERSKAPS- og MEDLEMSKAPSAVTALER

Norad v/Evalueringsavdelingen er medlem av International Initiative for Impact Evaluation (3ie). 3ie er en internasjonal organisasjon som jobber for evidensbasert politikk i lav- og mellom-inntekstland. 3ie finansierer effektevalueringer og systematiske kunnskapsgjennomganger.

Ansvarlig: Ida Lindkvist

Evalueringsavdelingen har inngått en partnerskapsavtale med Afrikabankens Independent Development Evaluation (IDEV), der vi støtter evalueringer av bankens støtte til privat sektor, energisektoren, og landprogram.

Ansvarlig: Balbir Singh

Evalueringsavdelingen har samarbeidet med evalueringskontorene i Verdensbanken og FNs utviklingsprogram (UNDP), og vi vurderer å inngå nye avtaler med disse.

Norad
Direktoratet for utviklingsamarbeid

Postadresse
Postboks 8034 Dep. 0030 OSLO

Besøksadresse
Ruseløkkveien 26, Oslo, Norway

Tel: +47 23 98 00 00
Faks: +47 23 98 00 99

postmottak@norad.no
www.norad.no

